

कार्यविधि संख्या :-	०५
---------------------	----

जनता संग स्थानीय सरकार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति :-	२०७९/११/०४
--------------------------------	------------

माण्डवी गाउँपालिका

प्यूठान जिल्ला

लुम्बिनी. प्रदेश

जनता संग स्थानीय सरकार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९

स्थानीय सरकारप्रति जनताको अपेक्षा र चाहनाको अभिवृद्धि संगै जनताका आधारभुत आवश्यकता परिपूर्ति गर्ने तर्फ स्थानीय सरकारले विविध कार्यक्रम संचालन गरिरहेको छ । माण्डवी गाउँपालिकाले जनताका सामान्य समस्या ,विकासका आवश्यकता, भोगिरहेका कठिनाईहरुलाई सहज,सरल र छिटो छरितो प्रभावकारी ढंगले गर्नका लागि आफ्ना नीति तथा कार्यक्रमलाई जनमुखि बनाउदै लगेकोछ । स्थानीय सरकार र जनता विचको सम्बन्ध सुमधुर बनाउन जनतालाई स्थानीय सरकार प्रति विश्वास अभिवृद्धि गर्न तथा जनताको आशा र भरोसाको केन्द्रको रुपमा विकास गर्न,जनता र स्थानीय सरकार विच आपसी समन्वय र सहकार्य बनाई राख्न जरुरि भएकाले “जनता संग स्थानीय सरकार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७९” तयार पारि लागु गर्न आवश्यक भएकाले यो कार्यविधि बनाई लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ (१) को कार्यविधिको नाम जनता संग स्थानीय सरकार कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७९ रहेको छ ।

२. यो कार्यविधि माण्डवी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाले पारित गरेको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

३. परिभाषा :- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) “अध्यक्ष” भन्नाले माण्डवी गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) “कार्यपालिका” भन्नाले माण्डवी गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

(ग) “उपभोक्ता समिति” भन्नाले आयोजना कार्यान्वयन स्थलका आयोजनामा प्रभावित समुदायबाट गठित आयोजना सम्पन्न गर्ने जिम्मेवार समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

(घ) “सामाजिक विकास” समिति भन्नाले माण्डवी गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाले गठन गरेको समिति सम्झनु पर्नेछ ।

(ङ) “पूर्वाधार विकास समिति” भन्नाले माण्डवी गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाले गठन गरेको समिति सम्झनु पर्नेछ ।

(च) “असहाय,अनाथ” भन्नाले कसैको संरक्षण नभएका बालबालिका, महिला वा जेष्ठ नागरिक समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद २

आयोजना संचालनका ढाँचा र क्षेत्रहरु

जनता संग स्थानीय सरकार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढंगले संचालन गर्नका लागि माण्डवी गाउँपालिकाले तपसिल बमोजिमका विभिन्न क्षेत्रहरुको पहिचान गरि आयोजना संचालन गर्न सक्नेछ ।

(क) **पूर्वाधार विकास :-** गाउँपालिका अन्तर्गत दुर्गम वस्ती, पिछडिएको क्षेत्र, सिमान्तकृत व्यक्तिहरुको वसोवास गरेको स्थान, तथा दलित वस्ती केन्द्रीत ग्रामीण सडक,कृषि सडक, सिचाई, खानेपानी आयोजनाहरुको संरचना निर्माण र विधुतिकरण विस्तार सम्बन्धि आयोजनाहरु,

(ख) **सामाजिक विकास :-** विकासको मुल प्रवाह भन्दा बाहिर रहेका महिला बालबालिका,जेष्ठ नागरिक अल्पसंख्यक समुदाय,दुन्दु पिडित, दलित,अपाङ्ग व्यक्ति लक्षित विविध कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।

शिक्षाको पहुँच भन्दा बाहिर रहेका बालबालिकाको संरक्षक स्विकार गर्ने र सामुदायिक विद्यालयमा पठन पाठनका लागि सहयोग हुने कार्यक्रमहरु,स्वास्थ्य उपचारका लागि कडा रोग लागेका अत्यन्तै गरिव दलित र सहाय व्यक्तिलाई उपचारका लागि सहायता कार्यक्रम,

(ग) सामाजिक समावेसीकरण :- गरिव, असाहय,द्वन्द पिडित, दलित सिमान्तकृत वर्ग र क्षेत्रको उत्थान गर्नका लागि मागमा आधारित कार्यक्रम,

(घ) आर्थिक विकास :- माण्डवी गाउँपालिकामा कृषि,पशु,क्षेत्रको विकासको सम्भावनाहरुलाई मध्यनजर गर्दै ति क्षेत्रको विकासका लागि कृषकहरुलाई मूल्याङ्कनका आधारमा एकमुष्ट अनुदान कार्यक्रम । पर्यटन क्षेत्रको पहिचान र विकासका लागि संभावित क्षेत्रमा पुर्वाधार निर्माण तथा सामाजिक सांस्कृतिक पहिचानको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने खालका आयोजनाहरु,सहकारी क्षेत्रको विकासका लागि सहकारी संस्थाको सुदृढिकरणका लागि एकमुष्ट अनुदान कार्यक्रमहरु,

(ङ) अन्य क्षेत्र :- गरिवी,असहाय जसको आवासका लागि घर नभएका समुदायको पहिचान गरि तिनीहरुको सुरक्षाका लागि घर निर्माणका लागि अनुदान दिने कार्यक्रम,विपद्का कारण घरबार विहिन भएका,मृत्यु भएका,वा गम्भिर प्रकृतिको चोट पटक लागेका व्यक्ति वा परिवारलाई विपद्को प्रभाव र जोखिमका आधारमा सहयोग वितरण कार्यक्रम,

(च) शिक्षाबाट वञ्चितमा परेका बालबालिकाको गाउँपालिकाले अभिभावकत्व लिई निशुल्क पठन पाठनका लागि आर्थिक श्रोतको सु निश्चितता गरिदिने कार्यक्रमहरु,

(छ) अपाङ्ग,वेवारिसे, द्वन्दपिडित घाईते वर्गलाई संरक्षण तथा सुरक्षा गर्नका लागि ति व्यक्तिको पहिचान ,संरक्षण र सुरक्षाका लागि विविध कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ ।

(ज) माण्डवी गाउँपालिकाले यस आर्थिक वर्षका लागि गाउँसभाबाट छनौट गरेका विविध आयोजना तथा कार्यक्रमहरुमा कार्यान्वयनका क्रममा बजेटको अपुग हुन गएमा त्यस्ता कार्यक्रम र आयोजनाका लागि बजेट थप गर्न सकिनेछ

झ) माण्डवी गाउँपालिकाले खेलकुदको माध्यमबाट युवा वर्गलाई पनि स्थानिय सरकार प्रति उत्तरदायी वा अपनत्व बढाउनका लागि खेलकुदको विकास र विस्तार गर्नका लागि खेलकुद सम्बन्धि विविध कार्यक्रम संचालन ,खेलकुद सम्बन्धि तालिम संचालन,उत्कृष्ट खेलाडीलाई नगद पुरस्कार तथा प्रोत्साहन भत्ता र उत्कृष्ट खेलाडीको संरक्षण गर्ने खालका कार्यक्रमहरु गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद ३

आयोजना छनौट विधि वा प्रक्रिया

(क) आयोजनाका लागि बजेटको सुनिश्चितता :-जनतासंग स्थानीय सरकार कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गाउँ सभाले गर्नेछ ।

(ख) आयोजना छनौटका लागि कार्यविधिमा उल्लेखित आयोजना संचालनका ढाँचा र क्षेत्रहरुमा उल्लेखित विषयहरुलाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका अध्यक्षले पहिचान गरेका, अनुगमनका क्रममा देखेका जनताका गुनासा र आवश्यकता तथा गाउँकार्यपालिकाले आवश्यक ठानेका महत्वपूर्ण आयोजना वा कार्यक्रमहरु र तत्कालै सम्बोधन गर्नु पर्ने जनताका अति आवश्यक कार्यक्रम वा आयोजनाको छनौट गर्न सकिनेछ ।

(ग) आयोजना कार्यान्वयन विधि : जनताका आयोजनाहरु छनौट पश्चात आयोजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नका लागि प्रभावकारी र पारदर्शी ढंगले गर्न उल्लेखित विधि र संरचना निर्माण गरिनेछ ।

- (क) उपभोक्ता समिति मार्फत :-निर्माण सम्बन्धी कार्यलाई उपभोक्ता समिति मार्फत गर्न सकिनेछ । उपभोक्ता समितिबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा माण्डवी गाउँपालिकाले लागु गरेको स्थानिय तहको उपभोक्ता समिति गठन ,परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी काम कार्यविधिका आधारमा गरिनेछ ।
- (ख) अमानत मार्फत :- बेरोजगारि अन्त्य गर्नका लागि बेरोजगारी सुचिमा सुचिकृत व्यक्तिहरु तथा स्वदेश तथा बैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु समेतले आपसमा मिलि रु १ लाख सम्मको आयोजना वा कार्यक्रम अमानत मार्फत गर्न सकिनेछ ।
- (ग) एकमुष्ट अनुदान मार्फत : गाउँपालिका अध्यक्ष वा माण्डवी गाउँ कार्यपालिकाले पहिचान गरि आवश्यकता ठानेका आयोजना संचालनका ढाँचा र क्षेत्रहरुमा उल्लेखित विषयमा बस्तुगत,यथार्थपरक र स्थलगत अनुगमन गरि त्यस्ता व्यक्ति,परिवार वा समुदायलाई उत्पादनमा आधारित कार्यक्रम संचालन गर्न एकमुष्ट अनुदान दिन सकिनेछ । त्यसरी अनुदान प्राप्त गर्ने ब्यक्ति, परिवार वा समुदायले लागत साभेदनरी गर्नुपर्नेछ र एकमुष्ट अनुदानको रकम रु १ लाख भन्दा बढि वितरण गरिने छैन, कार्यक्रम कार्यान्वयनको सुनिश्चितता पश्चात भुत्तानी गरिनेछ ।

परिच्छेद ४

आयोजना/ कार्यक्रमको फर-फारक सम्बन्धमा

- प्रभावकारी ढंगले संचालन भएको लागत स्टिमेट तयार पारि कार्यन्वयन गरिएका आयोजनाहरु, गाउँपालिका अध्यक्ष वा गाउँकार्यपालिकाले छनौट गरि सम्पन्न कार्यक्रमको भुत्तानी विधि,
- (क)प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावलीको अधिनमा रही निर्माण सम्बन्धी आयोजनाको भुत्तानी उपभोक्ता समिति गठन संचालन र कार्यान्वयन कार्यविधिले तोकेको विधि र प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछ । वडा कार्यालयको कार्यक्रम सम्पन्नको सिफारिस,उपभोक्ता समितिको खर्चको सार्वजनिकिकरण तथा सार्वजनिक सुनुवाई ,प्राविधिकको मुल्यांकन प्रतिवेदन,गाउँपालिकाको अनुगमन समितिको सिफारिस अनिवार्य पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) अमानतबाट संचालित कार्यक्रमको भूत्तानी काम गर्ने श्रमिकहरुलाई बैक मार्फत भूत्तानी गरिनेछ,भुत्तानी भन्दा अगाडि वडा कार्यालयको कार्यक्रम सम्पन्नको सिफारिस,बेरोजगारहरुले गरेको कामका सम्बन्धमा सम्बन्धित कामदारहरुले खर्चको सार्वजनिकिकरण तथा सार्वजनिक सुनुवाई ,प्राविधिकको मुल्यांकन प्रतिवेदन,गाउँपालिकाको अनुगमन समितिको सिफारिस अनिवार्य पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ग) मागमा आधारित अत्यावश्यक सामान खरिद कार्यक्रमका लागि पुष्टाई गर्ने आवश्यक विल विजक भरपाई संलग्न कागजात वा प्रमाण गाउँपालिकाको सम्बन्धित विषयगत शाखाका संयोजक र सम्बन्धित शाखाका संयोजक कर्मचारीको अनुगमन प्रतिवेदन,वडा कार्यालयको सिफारिस समेतका आधारमा भुत्तानी दिइनेछ ।

परिच्छेद ५
अनुगमन/मूल्यांकन

जनता संग स्थानीय सरकार कार्यक्रम को प्रभाकारी कार्यान्वयनका लागि स्थानीय सरकारका प्रतिनिधि कर्मचारी र सरोकारवालाको निरन्तर अनुगमन र मूल्यांकन गरिनु आवश्यक छ । त्यसका लागि गाउँपालिका स्तरिय अनुगमन समितिको गठन गर्न सकिनेछ ।

जसमा तपशिलका प्रतिनिधि रहने व्यवस्था गरिएको छ ।

१. सयोजक :- उपाध्यक्ष
२. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत :- सदस्य
३. सामाजिक विकास समिति :- सदस्य
४. पूर्वाधार विकास समिति :- सदस्य
५. इन्जिनियर गा.पा. :- सदस्य

अनुगमन समितिले मासिक रुपमा महिना भरि गरेका कामको एकमुष्ट प्रतिवेदन गाउँकार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ भने वार्षिक प्रतिवेदन गाउँसभाको बैठकमा गरि गरिएका आयोजना वा कार्यक्रमको खर्चको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ । अनुगमन समितिले दिएका रचनात्मक सुझावलाई ग्रहण गर्दै जनतासंग अध्यक्ष कार्यक्रमलाई बढि जनमुखि प्रभावकारी र पारदर्शि बनाउदै अझै बढि परिस्कृत गर्दै लगिने छ ।

परिच्छेद ६
खारेजी/बचाउ

क. जनतासंग अध्यक्ष कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७६ को खारेज गरिएको छ । उक्त कार्यविधि अनुसार भएका कामकारवाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।